

Окружном комитету КПЈ - Никшић

Шаљемо вам наш редован извјештај о стању организације АДЖ-а на територији среза шавничког и никшићког.

Политичка ситуација:

У срезу шавничком политичка ситуација за последњих 15 дана у многоме се побољшала. Успјеси Црвене армије на руском фронту и неуспјеси VI офанзиве њемаца у Југославији створили су код жена вјеру и убјеђење у скором слом фашизма. Страх настао заузимањем моста на Тари, да ће њемци продријети на слободну територију среза, а ради пропаганде пете колоне, која је итјела овеј продор да искористи у своје сврхе био је унеколико отежао наш рад. Међутим повлачењем њемаца у Пљевља и последњи успјеси Савезника и Народно-ослободилачке Војске, као и образовање Националног комитета омогућују рад на учвршћену наше организације у овом срезу.

Политичка ситуација у срезу никшићком новим политичким и војним успјесима такође се побољшала. У појединим општинама нема четничких банд и тамо је наша организација учвршћена, али у селима блиским граду постоји страх од уласка четника и њиховог терора, те се организација није могла легализовати, ма да је већи број жена на њеној страни. Стање у бившем Реонском такође се поправило. Остаци четничких банди које се скривају и често праве засједи и врше паљевине приликом њиховог бјегства у Никшић. Денародни поступци четничких банди и њихово бјегство под скут окупатора, обједоданило је ко су они, тако да је и у овом крају у последње вријеме омогућен рад на организацији жена.

Организационо стање:

На терну среза шавничког Срески одбор је изабран демократским путем прије 2 мјесеца. Према извјештају примљеном од Среског одбора постоји 1 реонски и 6 Општинских изабраних одбора. Међутим приликом обиласка Реонског од наше стране, утврђено је да су и реонски и двије општине на његовом подручју одбори постављени, а не изабрани.

Одбори се састају редовно сваких осам дана и обилазе терен. Општински одбори су учвршћени и у општини се осјећају као руководство. Сеоских одбора има 111, а у осам села нијесу изабрани. Сеоски одбори не осјећају се довољно самостални да руководе на свом терену, због тога што се у сеоским одборима налази већи број старијих жена, које су везане за кућу. Конференције се одржавају по свим општинама редовно, сем у општини дробњачкој и планино-дивској ради помањкања активних другарица, попаљености, тако да се у појединим селима немају ће и ни одржати конференције.

За последњих 15 дана одржано је 93 конференције, на којима је присуствовало 2261 жена. На конференцијама нијесу присуствовале жене из свих села услед болести (пјегави тифус) која се појавио.

У овом срезу постоји 20 радионица у двије општине, а у осталим селима нема радионица ради оскудице у вуну. Мишљена смо да би могли упутити 50 килограма вуне овом срезу на израду.

Другарице из овог среза образовале су перioniце при свим командама, ће ће жене да долазе добровољно да раде.

За свих 15 дана одржана су три општинска савјетовања.

За 2 јануар другарице из Жупе-пиве заказале су митинг на коме ће се бирати Општински одбор.

Из приложеног извјештаја виде се резултати прикупљања прилога.

На подручју среза никшићког постоји иницијативни Срески одбор, који редовно одржава састанке и обилази терен. Другарице из среског одбора и поред тога што редовно обилазе терен не показују видних резултата ради не сналажења на терену. Уласком у срески једне нове другарице исти број сада 5 чланова. Општинских одбора има 10, који су такође иницијативни. Шест одбора одржавају редовно састанке и њихов се рад у последње вријеме, нарочито послдије Конгреса знатно осјећа. Сем поменутих 6 одбора постоје 3 иницијативна одбора (оп. рудњанско-трепачка, бањска и вучедолска) који су тек сада формиран и са њима одржани састанци и постављени задаци. Раније постављени одбор у општини граховској још није одржао састанак, а чији је обилазак био онемогућен ради контроле четника.

У 7 општина постоји 40 сеоских одбора од којих су 26 изабрани путем конференција, а 14 постављених, док у седамнаест села постоје повјеренице. Сеоски одбори не одржавају редовно састанке сем у општини жупској. Узрок је углавном тај што нијесу жене извјештајне вих свјесне те потребе и што не знају да руководе састанцима. Сеоски одбори који се налазе на теренима на којима се налазе Команде и друге наше јединице, раде на печењу хлебова, прављењу опанка, опуте, преради кожа итд.

У овом срезу постоје три радионице, које већ израђују вуну. Ове радионице су у могућности да приме на израду још 50 кгр. вуне коју нам одмах упутите.

У погледу оснивања Алфаветских течајева није још ништа учињено, јер се нашло на пуно тешкоћа, али ћемо покушати да у заједници са омладином нешто пре-

дузмемо.

Резултати прикупљених прилога виде се из приложеног формулара. Прикупљени прилози су мали ради не прикупљених података од стране Општинских одбора.

Извјештавамо Вас да ће се избор Среског одбора извршити 23 о.м., те би било пожељно да неко и од вас дође у колико би било могуће. Такође 14 о.м. извршиће се избор у Општинских одбора у 6 општина, за шта су већ извршене припреме и на истима популарисати избор Среског одбора.

Приликом обиласка терена у срез шавнички од наше стране, примијећено је, да извјештаји Среског одбора често не одговарају тачности и да поједине другарице активисти нијесу схватиле правилно како треба спровести организацију. Приликом сусрета са другарицом из Среског одбора сазнајемо да су се другарице, које су радиле на организацији у селу Превих, пошто им није успјело да изаберу одбор, обратиле су се за помоћ Команди, која је исти поставила.

У вези са овим и сличним стварима упутићемо одмах опширно писмо и једном и другом срезу.

Извјештајите нас да ли је потребно да Срески одбори и поред тога што шаљу извјештај нама, шаљу исти и вама, јер је у последњем писму упућено Среском тражен извјештај, што сматрамо да је непотребно.

Податке о стријељаним другарицама још нијесмо добили.

Уз другарски поздрав

С М Р Т Ф А Ш И З М У - С Л О Б О Д А Ж Н А Р О Д У !

За ОКРУЖНИ ИНИЦИЈАТИВНИ
одбор АФЖ-а -НИКШИЋ

7 ја нуара 1944 го

д

Боса